

Thiên Đường của Thy - Huỳnh Dung

CHƯƠNG NĂM

NẠN NHÂN CỦA XÃ HỘI

Quả thật Thu Vân đã có thai do kết quả của đêm tái ngộ đầy bế bång với chồng. Người được nàng báo tin trước tiên dĩ nhiên là bà Trần. Nàng thuật cho mẹ biết mọi sự tình. Bà Trần nghe xong ngồi lặng người, không nói được một lời an ủi hay khuyên nhủ con gái.

Thu Vân không can đảm nói chuyện của mình với cha, song đương nhiên mẹ nàng biết, tất cha nàng cũng phải biết. Chiều đó trong giờ ăn cả ba ngồi trầm lặng nơi bàn, không ai nói chuyện với ai, không khí ngột ngạt khó chịu. Mẹ nàng ăn rất ít, ngồi thờ vào thờ ra... Cha nàng tâm trí như nghĩ ngợi đầu đầu...

Chẳng thà bị cha mẹ la rầy, Thu Vân dễ chịu hơn là ngồi chờ đợi một cuộc định tội, y như một tội nhân ngồi trước tòa án chờ quan tòa tuyên án, hồi hộp lo sợ biết ngần nào? Không để kéo dài lâu hơn, Thu Vân lên tiếng:

- Xin ba mẹ tha lỗi cho con. Con yêu một người chồng không ra gì, để phiền lụy ba mẹ. Con ân hận... con...

Nàng nghẹn lời không nói tiếp được nữa. Ông Trần Văn ngược mặt nhìn con gái với ánh mắt thật hiền từ, ông nói:

- Con nào có lỗi gì với cha mẹ? Con bị một thằng chồng Cộng Sản làm khổ, ấy là do lỗi của ta đã đưa con cho nó. Ta chỉ buồn là tưởng con không phải là tướng khổ, mà vẫn không thoát khỏi định mệnh "Hồng nhan bạc phận".

Thật thế! Cái đẹp của Thu Vân là cái đẹp tinh khiết, để người nhìn thấy chiêm ngưỡng. Đôi mắt dịu hiền, chiếc miệng lúc nào tươi như đang mỉm cười. Nhìn nàng, không ai biết nàng đang ưu tư sầu khổ, ngay cả lúc lệ vương khoé mắt.

Thu Vân nghe mấy lời cha nói, lòng càng thêm chua xót cho đời mình, lệ như sắp chảy ra. Nàng cố gắng ngăn dòng cảm xúc, ngược mặt nhìn lên vách... Bất thần mắt nàng chạm với đôi mắt của người trong ảnh, chính là thánh mẫu Marie. Đôi mắt ấy như muốn nhủ với nàng:

- Con chớ từ bỏ trọng trách làm mẹ. Khi xưa ta chịu thai bởi đức Thánh Linh đã bị người đời sỉ nhục và ruồng bỏ. Nhưng ta vì con ta mà chịu nhận tất cả. Vậy con hãy can đảm nhận đứa con trong bụng dù bị xã hội này chống đối cười chê. Loài người là của Thượng Đế, con của con cũng là của Thượng Đế, con không có quyền giết nó.

Thu Vân tưởng chừng như lời khuyên cũng là cảnh cáo của Đức mẹ vang bên tai mình, nàng cảm nghe sợ hãi toàn thân lạnh ngắt, run giọng nói:

- Con sẽ giữ đứa con của con và thương yêu nó đến giờ phút cuối cùng của đời mình.

Nghe nàng nói, cha nàng gật đầu tán thành:

- Ba cũng mong con giữ lời nguyện đó. Hãy can đảm đón những phũ phàng sắp tới. Đấy cũng là một thử thách lớn lao của Thượng Đế đối với con về tình mẫu tử.

Bà Trần Văn chột thờ dài:

- Tội nghiệp cho đứa bé sắp ra đời, có cha mà bị xem như là con hoang.

- Cha nó đã chọn chủ nghĩa "tam vô"¹ thì hài nhi trong bụng vợ nó chỉ xem như sinh vật. Thiết tưởng cha nó đâu tha thiết với con mình?

Nghe lời chua chát của chồng, bà Trần Văn càng rầu rĩ. Bỗng nhiên sắc mặt bà thay đổi một cách đột ngột, từ vẻ âu sầu biến thành giận dữ:

- Chẳng thà con chịu nhục, làm người đàn bà có chửa hoang, còn hơn thừa nhận với mọi người "Chồng con là Cộng Sản". Bởi không những gia đình ta gặp rắc rối với cơ quan chính phủ, mà giòng họ ta nếu khi biết ta có thằng rể chối bỏ gia đình, tổ quốc, đạo lý để tôn thờ chủ nghĩa Mác Lê càng nhục nhã hơn.

Thu Vân thừa biết mẹ nàng có lý do oán thù cộng sản. Giòng họ bên ngoại nàng bị Cộng Sản giết chết hồi 1945 về tội trí thức và địa chủ.

¹ Thuyết tam vô của cộng sản là: vô gia đình, vô tổ quốc, vô tôn giáo.

Giới lãnh đạo Cộng Sản rất sợ người có học, có trí óc biết suy luận, sẽ thấy rõ những gian xảo lừa bịp của họ, rồi sẽ chống lại họ. Cho nên họ chủ trương chính sách “ngu dân. Cố để cho dân ngu dốt để dễ bề cai trị, dễ dàng bóc lột. Vì dân không có học, không biết đòi hỏi quyền lợi, họ sẽ biến thành những người máy, những con thú, cho cấp lãnh đạo sai khiến.

Đáng thương mà cũng đáng trách những người có học, chỉ vì lý tưởng yêu nước mà bị Hồ chí Minh lường gạt, nhảy vào vòng tranh đấu, hy sinh cuộc đời cho tham vọng của lão.

Thy là một trong những người có học bị Hồ Chí Minh dụ dỗ theo lão để xây dựng thiên đường cho quê hương và còn biết bao từ ngữ đẹp để họ Hồ dùng làm mỗi câu những tấm lòng ái quốc.

Chính vì hiểu rõ hoàn cảnh đáng thương của Thy mà dù bị bỏ rơi Thu Vân vẫn chưa hết yêu chồng. Nàng còn yêu chồng, tất chấp nhận những khổ đau do chồng gây ra.

**

Theo lời khuyên của cha, Thu Vân đến gặp mẹ của Thy thuật lại mọi sự tình và từ đó nàng không ra khỏi nhà, nhưng đến tháng thứ năm nàng phải đi khám thai nơi phòng mạch bác sĩ sản khoa.

Nơi phòng chờ đợi của bác sĩ Tú hôm ấy có rất nhiều thân chủ. Dĩ nhiên có người biết Thu Vân, có người chỉ nghe tên. Nhưng hầu hết những kẻ quen biết nàng, đều biết chồng nàng du học ở ngoại quốc từ lâu.

Thấy nàng có bầu, những người đàn bà xầm xì với nhau, mà cố ý nói lớn cho nàng nghe:

- Lạ quá! Chẳng phải chồng bà ấy đi vắng sao?

- Phải! Ông ấy vắng nhà đã gần hai năm rồi.

- Vậy làm sao bà ta có bầu được?

- Đương nhiên là của thằng cha nào khác.

- Đàn bà không có giáo dục như vậy à? Chồng đi vắng lại mang bầu với người khác được à?

- Suyt, người ta là con cái con nhà mô phạm, có giáo dục toàn vẹn đó nghe.

Mặc cho thiên hạ mĩa mai châm chọc, Thu Vân giả tuồng không nghe, mắt chăm chú đọc báo. Sự thật nàng không đọc được chữ nào, tai ù, đầu nhức, tim đau nhói... tưởng chừng mỗi câu nói của họ là những mũi kim chích vào tim, đâm vào óc, làm nàng đau nhức không chịu đựng được. Nàng chỉ mong cô y tá gọi tới lượt mình, nhưng thời gian trôi thật chậm, mỗi phút chờ đợi dài bằng một năm!

Trong khi đó những người đàn bà tàn nhẫn kia chưa chịu buông tha nàng. Một bà chạy tới giật tờ báo trên tay nàng rồi hất hàm nói:

- Nay, báo để người khác đọc với chứ? Vô giáo dục ở nhà thì được, tới chỗ công cộng phải biết điều lễ giáo chứ?

Bị sỉ nhục và hiếp đáp, Thu Vân cố nhẫn nhục chịu đựng, không dám phản đối một lời.

Tờ báo trên tay bị người lấy mất, nàng với tay lấy tờ tuần báo còn lại trên bàn nhỏ. Bất thần người đàn bà ngồi cạnh nàng, từ nãy giờ nằm ngã đầu trên ghế lim dim đôi mắt, tưởng chừng như ngủ, bỗng ngồi bật dậy giật tờ báo trên tay nàng, rồi cười lớn nói giọng châm biếm:

- Cái mặt đẹp quá, hãy để mọi người nhìn. Có gì xấu hổ sao mà phải lấy báo che mặt?

Trong phòng đợi có bảy tám bà xúm nhau cười rộ lên. Một bà mặt nhọn, người ốm yếu, cái bụng thật to, vùng khỏi ghế, nê cái bụng nặng trĩu tiến về phía nàng, đôi mắt bà ta trợn lên, cái miệng phồng ra, không khác gì con rắn sắp sửa táp người.

Thu Vân sợ hãi, cúi gầm mặt xuống. Nào ngờ mẹ ta đưa hai tay nắm mớ tóc của nàng, kéo đầu nàng quật lên quật xuống, vừa cười vừa nói với mọi người:

- Quý chị em, hãy nhìn kỹ người đẹp tinh lý, chồng đi vắng đã vội vàng làm đi.

Bị đau, Thu Vân cố gỡ tóc khỏi tay mẹ ta, nhưng mẹ vẫn hung hăng không buông, cố nắm tóc nàng kéo lên quật xuống. Chẳng ngờ vì dùng quá sức, đôi chân ốm yếu không chịu đựng nổi cái bụng to, mẹ bị mất thăng bằng ngã phịch xuống đất.

Mái tóc được giải thoát, Thu Vân chưa kịp định tĩnh tinh thần, bỗng nghe nhiều tiếng hét:

- Trời ơi, con đi này đã xô ngã chị Thông rồi!

Các người đàn bà trong phòng, người đóng cửa phòng bác sĩ kêu cứu, những người còn lại, kể thôi, người đập túi bụi lên đầu Thu Vân. Thu Vân không kịp kêu la đã bất tỉnh ngất đi.

Lúc tỉnh dậy thấy mình nằm trên giường trong phòng mạch của bác sĩ Tú. Còn ông ta ngồi trên ghế bên cạnh, nhìn nàng với đôi mắt hết sức thương hại.

Nàng ngồi bật dậy, ngỡ ngác hỏi:

- Vì sao tôi nằm đây?

Bác sĩ Tú chưa kịp đáp, nàng vùng ngồi dậy nắm tay ông ta kêu thất thanh:

- Tôi bị sảy thai phải không bác sĩ?

Bác sĩ Tú lắc đầu đỡ nàng nằm trở xuống, nhỏ nhẹ nói:

- Madame chớ kinh tâm! Bào thai trong bụng rất khoẻ mạnh, không điều gì phải lo cả! Tôi chỉ lo Madame sẽ gặp phiền phức trong những ngày sắp tới thôi.

Câu nói của bác sĩ Tú giúp Thu Vân nhớ lại trận đòn chí tử khi nãy ngoài phòng đợi. Hai nàng nước mắt rưng rưng, nàng phân trần:

- Tôi không làm gì các bà ấy, thế mà họ xúm nhau đánh tôi, vu tôi xô té bà Thông nào đó. Bác sĩ, ông không tin lời họ chứ?

- Tôi làm sao tin lời họ được? Khi cô y tá mở cửa ra thấy các bà ấy đang hành hung Madame. Dĩ nhiên họ nói lý do: "Vì Madame xô té Madame Thông nên họ bênh vực". Tôi hỏi: "Bởi có nào Madame làm té Madame Thông?". Không ai trả lời được. Nhưng tôi cũng đoán biết nội vụ xảy ra.

Có thể nói Thu Vân mang thai làm Bác sĩ Tú ngạc nhiên hơn ai hết. Ông có dịp tiếp xúc nhiều lần với ông Trần Văn, biết ông là người đạo đức hiền lành. Năm trước ông chăm sóc cho Thu Vân đến ngày sinh Vân Long, ông biết rõ nàng tính tình đứng đắn nhu mì. Điểm ông quý trọng nhất là, nàng vốn con nhà quý phái, lại hoa khôi trong tỉnh mà không kiêu kỳ, không làm điều như đàn bà con gái khác. Giọng nói nàng thanh tao nhỏ nhẹ, đôi mắt hiền như nai tơ, gương mặt đẹp của nàng thật khó thể tả bằng lời, một vẻ đẹp tinh khiết không vướng bụi trần. Có thể ví nàng là một bà tiên trong truyện cổ tích. Tóm lại nàng là người đàn bà để người chiêm ngưỡng kính trọng.

Bỗng dưng hôm nay nàng có thai. Khi nàng điện thoại xin giờ hẹn với bác sĩ nàng không nói rõ lý do. Lúc mới bước vào phòng đợi, cô y tá thấy nàng mang bầu, cô nói lại ông. Ông không khỏi ngạc nhiên, vì Lê Thy vắng nhà đã lâu, làm sao nàng có con, nếu không phải đã ngoại tình với đàn ông khác?

Nhưng ông không tin một người đàn bà đức hạnh như nàng có những phiêu lưu tình ái đến nỗi mang bầu. Thói thường những người phiêu lưu tình ái với đàn ông khác nếu lỡ có con thì họ tìm cách giết hài nhi và rất xấu hổ về đứa con họ mang trong bụng.

Thái độ của Thu Vân khiến bác sĩ Tú quyết chắc con nàng là con của Thy. Ông mỉm cười hỏi:

- Monsieur Lê Thy trở về nhà bao giờ? Ông ấy sẽ lưu lại một thời gian chứ?

Câu hỏi của bác sĩ Tú làm Thu Vân biến sắc, tưởng ông ta biết Thy theo Cộng Sản, nàng sợ hãi chối quanh:

- Không đâu! Anh Thy du học ở Thụy Sĩ mà, anh đâu có về.

Câu đính chính và thái độ thất sắc kinh hoàng của Thu Vân khiến Bác sĩ Tú nhìn nàng trân trối. Thật tình ông không hiểu nổi tình cảnh của nàng!

Một người đàn bà nếu chồng đi vắng, lỡ có con với người khác, nghe hỏi như thế tất sẽ trả lời ỡm ờ rằng: "Chồng tôi có trở về". Còn Thu Vân quyết phủ nhận sự trở về của chồng. Như vậy là thế nào? Nhất định có uẩn khúc gì đây!

Ông không muốn gạn hỏi cho ra lẽ, lặng im chờ nàng giải bày tâm sự. Nào ngờ nàng ngồi bật dậy, nói:

- Nếu bác sĩ đã khám thai xong, mà tôi và thai nhi không có vấn đề gì, tôi có thể ra về được chứ?

- Đương nhiên Madame có thể an tâm ra về vì bào thai mạnh khoẻ bình thường. Tuy nhiên lần sau tái khám Madame không nên tới phòng mạch của tôi, tôi sẽ đích thân đến nhà khám thai cho Madame để tránh phiền phức như lúc này.

Thu Vân cảm động lắm, nói:

- Cám ơn bác sĩ nhiều lắm. Tôi... thật không biết nói gì hơn.

Nàng mặc lại áo chỉnh tề và nói cám ơn lần nữa. Bác sĩ Tú bắt tay giã từ nàng, nói giọng thật chân tình:

- Ngoài tư cách của bác sĩ đối với thân chủ của mình, Madame có thể tin nhiệm tôi như người trong gia đình. Lúc nào cần tôi, xin đừng ngại.

- Xin đa tạ tấm lòng tốt của bác sĩ.

Để tránh phiền phức cho nàng, bác sĩ Tú bảo cô y tá đưa nàng ra đường, đón taxi cho nàng.

Chẳng mấy chốc taxi đến nơi. Thu Vân trả tiền cho người tài xế đi vào nhà với tâm thần ngớ ngẩn bàng hoàng như người vừa mới tỉnh dậy sau cơn ác mộng!

Bị người hành hung nơi phòng mạch bác sĩ Tú, Thu Vân giấu kín không cho cha mẹ biết. Thế nhưng ít hôm sau tin người đẹp tỉnh lý bị các bà hạ nhục tại phòng đợi của bác sĩ Tú được thiên hạ bàn tán xôn xao, sôi động hơn lúc trước họ bàn về hôn nhân của nàng với Lê Thy, thành ra cuối cùng ông bà Trần Văn cũng hay biết. Tuy cả hai đã dự liệu trước là con gái mình sẽ bị làng xóm cười chê, nhưng không tưởng tượng thiên hạ tàn nhẫn đến mức độ đó.

Bây giờ ở đâu cũng nghe người ta xầm xì về đứa nhỏ trong bụng của Thu Vân mà họ không đoán được: “ai là cha đứa bé?”

Cũng vì từ khi Thu Vân có chồng, rồi có con, thì ít ra khỏi nhà, cũng chẳng giao thiệp với bạn bè, nên tình nhân của nàng trở thành nhân vật bí mật. Mà những gì bí mật người ta càng tò mò muốn biết. Rồi có những người quá tò mò muốn biết đã không ngại bỏ thì giờ đứng rình trước ngõ nhà ông bà Trần Văn để xem có đàn ông lạ mặt nào ra vào nhà của ông không? Nhưng họ đã hoài công vô ích! Thế rồi họ đổi chiến lược, mua quà tặng cho Ngà, người tớ gái của ông bà Trần để cô ta cho biết những điều bí ẩn. Ngà thật thà nói:

- Chính tôi cũng không hiểu vì sao cô chủ mang bầu. Cả ngày cô bận bịu với con, chẳng thấy khách khứa bạn bè nào của cô đến nhà, ngoại trừ người cô họ và mẹ chồng. Năm trước khi cô chủ chưa sinh Vân Long, thỉnh thoảng có người em chồng là cậu Lê Thanh đến thăm. Từ khi cậu ấy đi học trường sĩ quan ở Đà-Lạt thì không có trở lại nữa.

Không điều tra được sự gì nơi nhà ông Trần Văn, thiên hạ xoay chiều, dò dẫm nơi bà Lê Thân, mẹ chồng của Thu Vân. Nhưng ai hỏi chi thì hỏi, nói chi thì nói, bà Lê Thân chỉ nghe chớ không có phản ứng gì! Người ta nói mồm bà sắp có đứa cháu thứ hai, bà chỉ mỉm cười. Không tìm ra nhân tình của người đẹp tỉnh lý, ngày qua ngày dư luận cũng lắng dịu.

Hôm ấy ông Trần Văn vào đến trường học, bỗng thấy học trò và thầy giáo xôn xao giữa sân. Ông bước xuống xe thì vị giáo sư phụ tá chạy ngay lại trình cho ông biết trên vách của mỗi lớp học đều có hình vẽ, hiện người cai trường đang lau rửa.

Ông Trần Văn hỏi:

- Đứa nào vẽ? Vẽ cái gì?
- Có lẽ là tụi học trò sáng nay đến sớm vẽ bậy bạ.
- Chúng vẽ gì?

Vị giáo sư phụ tá không trả lời. Ông Trần Văn nhìn sắc mặt ông ta cũng đoán ra phần nào về hình vẽ. Ông đi một vòng các lớp. Một vài nơi người cai trường chưa kịp cạo rửa còn rành rành hình vẽ một người đàn bà có bụng thật to. Phía dưới đề tên con gái ông và nơi bụng có “dấu hỏi”.

Ông đứng lặng người, một lúc đi thẳng vào văn phòng ngồi đờ trên ghế. Học đường là nơi trang nghiêm. Ông làm hiệu trưởng từ 15 năm nay, được các giáo sư và học trò thương yêu kính nể. Nay vì việc Thu Vân có thai trong lúc Thy vắng mặt đã gây phản đối đến học đường.

Tình trạng này không thể kéo dài hơn. Hoặc giả ông phải từ chức, hoặc giả Thu Vân không thể lưu lại tỉnh này để cho người ta quên đi, hoặc giả ông phải đổi đi làm việc ở tỉnh khác. Ông đổi đi nơi khác, nhà cửa bỏ không ai coi, vợ ông sống ở tỉnh lạ chắc sẽ buồn lắm. Bằng như để Thu Vân ra đi, thì sẽ đi đâu? Con gái ông bị chồng bỏ rơi, lẽ nào ông là cha cũng muốn bỏ rơi con gái mình trong hoàn cảnh đáng thương này?

Suy nghĩ mãi không tìm ra lối thoát, ông rầu rĩ trọn buổi sáng không làm được việc gì. Đến giờ về nhà ăn trưa, trên mặt ông vẫn còn nét ưu tư. Bà Trần nhìn chồng như đoán ra có điều trầm trọng xảy ra nên gạn hỏi ông, song vì có mặt Thu Vân nơi bàn ăn ông không muốn nói cho vợ biết.

Thu Vân quyết chắc việc cha không muốn nói có liên quan đến mình, nên lên tiếng:

- Thừa ba, dù ba không nói ra, con cũng đoán ba bị phiền phức ở trường vì con. Bấy lâu con quen chịu đựng những sỉ nhục của người đời, ba không còn gì phải áy ngại mà không dám nói cho mẹ và con biết việc gì đã xảy ra.

Nghe con gái nói, ông Trần Văn nhắm giấu cũng không được, nên đành thuật lại những gì xảy ra ở trường và cho biết ông muốn từ chức, hoặc xin đổi đi tỉnh khác.

Thu Vân nói với cha bằng giọng cương quyết:

- Không! Ba làm việc ở đây, nhà cửa ở đây, không nên đổi đi nơi khác. Chính con mới cần rời khỏi chỗ này! Con muốn lên Saigon tìm việc làm. Ở Thủ Đức người đông đảo, chẳng ai tò mò đời sống của ai, chắc chắn con sẽ không gặp cảnh khó chịu.

- Phải đó! Mẹ thấy con sống ở Saigon yên thân hơn tỉnh nhỏ. Chỉ một điều, con trai con còn quá nhỏ, lại sắp sửa sinh đứa thứ hai, một thân một mình con làm sao lo cho xuê hai đứa bé? Và lại tìm đâu ra chỗ ở? Nghe vợ đồng ý để con gái lên Saigon sống, ông Trần Văn thở ra nhẹ nhõm như đã giải quyết được mọi khó khăn. Ông bảo vợ:

- Ngày mai bà lấy xe đồ đi Saigon gặp chị họ của tôi, nhờ chị tìm mua hoặc thuê dùm Thu Vân một căn nhà, rồi bà ở lại đó với con gái.

- Ông tính như vậy cũng được. Nhưng tôi ở lại đó với con rồi ai lo cho ông?

- Tôi tự lo cho tôi.

Thu Vân không đồng ý, nói:

- Ba mẹ giúp con phương tiện sống ở Saigon một thời gian là được. Mẹ không cần phải ở lại đó với con. Nếu có thể cho con mượn tạm con Ngà để trông coi Vân Long trong thời gian con sinh đẻ ở nhà thương.

Không nghe cha mẹ phản đối, Thu Vân nói tiếp:

- Dù con còn trẻ, song cũng đã làm mẹ. Con muốn sống tự lập, chứ không thể lúc nào cũng có sự che chở và giúp đỡ của cha mẹ. Có như thế con mới quen chống chọi với đời, mới không bị người hà hiếp.

- Con nói phải lắm! Ba đồng ý để con sống tự lập. Việc trước tiên là tìm nhà, giúp con an cư buổi đầu.

- Cám ơn ba mẹ.

Giải quyết được mọi việc, ông Trần Văn an tâm trở lại trường học. Bà Trần Văn sửa soạn hành lý để sáng sớm đi Saigon lo việc tìm nhà cho con gái.

Thu Vân còn lại một mình nơi phòng khách, mắt băng quơ nhìn cảnh vật... Nàng đã chào đời và lớn lên nơi đây. Mọi vật trong ngoài, từ cái bàn cái ghế, từ khóm hoa bụi cỏ... Thứ chi cũng cho nàng rất nhiều kỷ niệm... Kỷ niệm những ngày thơ ấu chạy nhảy ngoài vườn, kỷ niệm tuổi học trò nhiều mơ mộng, bắt bướm hái hoa... Kỷ niệm cuộc tình ngắn ngủi: "Một tháng trăng mật cùng chồng, chiều chiều ngồi tựa lưng nhau trên băng đá, nghe gió lộng, nhìn mây trôi..."

Hai mươi năm qua sống trong ngôi nhà này, áp ủ bởi tình yêu vô bờ của cha mẹ. Hai mươi năm gót chân mài kỷ niệm trên từng viên đá sỏi gạch khắp nẻo hoa viên...

Rồi mai đây nàng sẽ phải dứt bỏ những kỷ niệm tuyệt vời của 20 năm dài dĩ vãng, để âm thầm bước đi trên những nẻo đường xa lạ... Nẻo đường ấy chắc sẽ có nhiều chông gai và hiểm trở, mà nàng, một người đàn bà trẻ bơ vơ với hai con dại, chẳng biết có đủ sức bước tới hay không?

Dạ bụi ngùi, Thu Vân rời gian phòng khách, chân bước thẫn thờ ra ngõ... Con đường trước của nhà nàng với hai hàng cây cao ngắt che lấp ánh mặt trời, buổi nay bỗng vô cùng rục rờ. Các tia nắng chiếu qua kẽ lá lấp lánh rạng ngời, không khác gì trên cành có treo kết trăm vạn ngọn hoa đăng, khiến Thu Vân có cảm tưởng như phố phường đang tưng bừng mở hội tiễn chân nàng lần cuối.

Lòng cảm xúc, dạ băng khuâng... chân nàng bước đều trên con đường "tổng biệt"... Thành linh Thu Vân nghe nhiều tiếng thét tiếng cười vang bên tai. Tâm trí trở về với thực tại, nàng thấy trước mắt một đám trẻ con, độ chín mười đứa, tuổi khoảng 12, 13 đang hùng hục tiến về phía nàng... Thu Vân chưa kịp có phản ứng gì, chúng đã ứa đến tay nắm tay nhau làm thành cái vòng, bao Thu Vân vào giữa. Rồi chúng vừa nhảy vừa hát vang vang: "*Đàn bà không chồng mà chữa, ông Trời có biết chuyện này không? Đàn bà có chữa, không chồng, lạ chưa?!*"

Ban đầu vòng tay chúng còn dang rộng, dần dần chúng xáp lại gần, Thu Vân bị ép giữa bầy con nít, muốn tìm lối thoát cũng không được. Nàng nhỏ giọng nài nỉ:

- Các em cho chị đi về.

Nghe nàng van xin, bầy con nít được dịp làm tới, đứa nọ xô, đứa kia đẩy, có đứa còn nắm áo nàng kéo chạy vòng vòng... Phần bụng bầy tháng đã to, phần bị níu kéo đầu óc choáng váng, phần sợ hãi... Thu Vân không đứng vững được nữa, ngã xịu xuống...

Bỗng dưng nàng có cảm tưởng ngã vào vòng tay một người và bầy con nít bỏ chạy tán loạn, cùng lúc có tiếng quát:

- Quân vô giáo dục! Cút đi!

Thu Vân hoàn hồn, mở mắt ra thấy vị cứu tinh của mình là bác sĩ Hoàng. Nàng nghẹn ngào muốn nói cám ơn, song Hoàng không chờ nàng lên tiếng, nhỏ nhẹ bảo:

- Con nít ở đây quí quá lắm, Madame chớ ra khỏi nhà một mình.

Sự thật khi nãy nàng thần thờ đi với bước chân vô định, ra tới đường lộ mà không hay! Từ nhà đến đây chỉ vài chục thước đã gặp bầy con nít. Cũng may việc xảy ra trước ngõ phòng mạch của Hoàng và cũng may Hoàng có thói quen thường hay nhìn qua cửa sổ mới trông thấy Thu Vân bị đám trẻ con vây hiếp.

Thấy sắc mặt nàng còn tái mét, Hoàng lo lắng hỏi:

- Cô thấy trong người thế nào? Bọn ấy có xúc phạm đến cô không?

Thu Vân lắc đầu. Hoàng an lòng dịu dàng bước tới, hỏi:

- Tôi đưa cô vào phòng mạch của tôi nghỉ chốc lát nhé?

Thu Vân nghe Hoàng mời vào nghỉ ở phòng mạch, sợ đụng mặt thân chủ của Hoàng, nên vội vàng từ chối:

- Không! Tốt hơn tôi nên về nhà. Tôi sợ...

Hoàng đoán được nỗi lo sợ của Thu Vân, vội vàng nói:

- Bữa nay tôi không có giờ hẹn đón tiếp thân chủ. Nếu cô ái ngại không muốn vào phòng mạch của tôi, tôi sẽ đưa cô về tận nhà.

- Tôi không dám phiền bác sĩ, tôi có thể đi về một mình.

Hoàng thân thiết:

- Cô đừng sợ phiền tôi. Tôi đang chán muốn có người trò chuyện chốc lát. Dù cô từ chối, tôi quyết đưa cô về tận nhà, không để cô đi một mình.

Thu Vân biết không thể cản được ý định của Hoàng nên lẳng lặng bước tới. Hoàng đi bên cạnh cũng im lờì, dù thâm tâm chàng muốn nói với Thu Vân thật nhiều.

Mấy tháng qua, từ khi dư luận xôn xao về đức con trong bụng Thu Vân, Hoàng muốn gặp Thu Vân để nói lời an ủi. Chàng muốn tỏ cho nàng biết, dù nàng bị xã hội này ruồng bỏ khinh rẻ, chàng vẫn luôn luôn quí trọng nàng.

Chàng yêu Thu Vân từ nhiều năm nay, từ buổi chiều đẹp trời nhìn ra khung cửa sổ nơi phòng mạch, bắt chợt trông thấy người con gái đẹp tay ôm sách đi ngang qua con đường trước ngõ. Nàng mặc chiếc áo trắng, vóc người thanh lịch đài các, gương mặt mỹ miều... Nàng hiện ra trước mắt chàng không khác gì nàng tiên trong cõi mộng. Từ đó có thói quen chàng hay nhìn ra đường giờ nàng đi học về. Để rồi hình bóng quen thuộc của nàng tiên áo trắng xuất hiện trên con đường nhà chàng như đóng khung vào tim vào óc, không giờ phút nào chàng không nghĩ tới.

Biết mình đã yêu, chàng hỏi thăm cô y tá mới rõ nàng tiên áo trắng chỉ là cô hàng xóm tên Trần Thu Vân, vốn là một giai nhân nổi tiếng trong tỉnh. Vì Hoàng đi du học vắng nhà nhiều năm nên không hay biết.

Cha mẹ chàng rất hoan hỉ khi biết chàng đã yêu Thu Vân. Cha chàng vui vẻ nói:

- Hôm nào ta sẽ đưa con đến thăm gia đình cô ấy. Cha cô là bạn hàng xóm rất thân với ba.

Dịp may đến là vào sinh nhật thứ 18 của Thu Vân, gia đình chàng được mời trong số khách tham dự. Hôm ấy khách khứa đông đảo lắm và cũng có lắm chàng trai đến ngõ ý cầu hôn, cha mẹ Hoàng cũng lên tiếng với ông bà Trần Văn về việc con trai mình yêu Thu Vân và ước mong kết duyên với nàng. Ít lâu sau Hoàng nhận được thư của ông Trần Văn báo tin ông rất ân hận vì Thu Vân đã có người yêu.

Sau đó chàng hay tin Thu Vân đã lấy chồng, chàng vẫn tiếp tục si tình nàng, nhất là một tháng sau ngày cưới Thy đột nhiên biến mất, mặc dù gia đình nàng loan tin Thy đi du học. Nhưng Hoàng là người duy nhất không tin điều đó bởi nhiều lý do. Mà lý do để nghi ngờ hơn hết là nỗi thống khổ của Thu Vân chàng thấy được mỗi khi nàng thơ thần trên con đường trước ngõ nhà chàng như con người mất hồn mất trí.

Ngày Thu Vân bị xỉu, Hoàng tới khám bệnh và báo tin nàng sắp có con, tuy nàng có mừng rỡ, song Hoàng nhận ra trong vui mừng của nàng có ẩn chứa nỗi buồn, nhất là về âm ỉ trên gương mặt của cha mẹ nàng ngày ấy càng khiến Hoàng nghi ngờ sự ra đi của Thy có điều bí ẩn.

Nàng sinh Vân Long không bao lâu, lại mang bầu trong lúc Thy vắng mặt, làm chấn động dư luận trong tỉnh, chỉ riêng Hoàng không mấy chút ngạc nhiên. Bởi chàng quyết chắc Thy không phải đi du học nước ngoài, mà vẫn còn lẩn quẩn đâu đó trong nước và đứa con thứ hai của Thu Vân là con của Thy. Có điều Hoàng vẫn chưa đoán ra lý do vì sao Thy Không sống chung với vợ? Vì tự ái không muốn nhờ vả gia đình bên vợ hay vì ẩn tình nào khác? Theo Cộng Sản chăng?

Câu hỏi sau cùng vương vấn trong đầu chàng, Hoàng càng nghi ngờ Thy theo Cộng Sản, càng xót xa thương yêu Thu Vân hơn thêm. Ngày nghe tin nàng bị các bà hành hung nơi phòng mạch bác sĩ Tú,

Hoàng hết sức đau lòng, đâm oán hận tất cả dân thành phố. Chàng muốn giúp Thu Vân xa lánh xã hội này mà không biết phải làm cách nào, vì nàng đã là đàn bà có chồng.

Bữa nay thêm một lần chứng kiến Thu Vân bị bày con nít vây hiếp, Hoàng thương hại muốn khuyên nàng bỏ tỉnh lý, nhưng không biết lấy tư cách gì để nói lời khuyên ấy? Thành ra trên đoạn đường đưa Thu Vân về nhà, chàng suy tính mãi vẫn chưa ra câu nói.

Thu Vân không đo lường được tình yêu của Hoàng dành cho mình, nên nàng không dám thổ lộ chuyện riêng tư của mình. Rốt cuộc cả hai ngậm câm! Mãi đến lúc về đến cổng rào nhà nàng, Thu Vân mới lên tiếng:

- Cám ơn bác sĩ đã đưa tôi về tận nhà. Nếu bác sĩ cho phép tôi được mời bác sĩ chén trà, xin vui lòng theo tôi vào nhà.

Hoàng không từ chối, bước theo nàng đi vào sân, vừa hỏi:

- Tôi không làm phiền gia đình cô chứ?

Nàng lắc đầu kèm với nụ cười. Hoàng đoán trong lòng nàng có lẽ đang buồn khổ lắm, song nụ cười xinh như hoa trên gương mặt thiên tiên ấy, đẹp lạ lùng!

Hoàng ngây ngất nhìn nàng. Thật không ai tưởng tượng nổi trên gương mặt diễm kiều ấy có chứa cả một trời sầu! Bỗng dưng lòng chàng dâng lên nỗi niềm «thương hương tiếc ngọc», chàng se sẽ thở dài.

Thu Vân đi bên cạnh nghe tiếng thở dài của Hoàng lấy làm ngạc nhiên, ngược mặt nhìn lên... Bốn mắt vô tình gặp nhau... Thu Vân thấy rõ ánh mắt của Hoàng chan chứa tình yêu, nàng bối rối cúi mặt, bước nhanh tới trước. Hoàng vụt nắm tay Thu Vân giữ lại, gọi khẽ:

- Thu Vân, tôi có thể làm người bạn chân thành của cô không?

- Cả thành phố này khinh ghét tôi, bác sĩ không sợ người ta chống đối khi tử tế với tôi sao?

Nàng hỏi bằng giọng cay đắng, sắc mặt buồn thiu. Hoàng nhìn thẳng vào mắt Thu Vân, nói giọng thật ấm:

- Dù cho cả thế giới chống đối, tôi cũng quyết làm bạn tốt của cô, miễn cô chấp nhận là được.

Câu nói thiết tha và chân tình của Hoàng làm Thu Vân cảm động, bàn tay nàng còn nắm trong tay chàng vụt xiết nhẹ nhẹ. Hoàng cảm giác được cái xiết tay ấy là một sự thuận tình, chàng sung sướng nói:

- Đã là bạn với nhau cô đừng gọi tôi là bác sĩ nữa nhé? Cô gọi tên tôi được không?

- Nếu bác sĩ cho phép.

Hoàng cười dòn:

- Lại bác sĩ nữa rồi!

Thu Vân cũng cười. Cả hai vui vẻ sóng bước. Vào nhà, nàng mời chàng ngồi nơi phòng khách, rồi đi thẳng vào nhà bếp bảo cô gái giúp việc nấu nước pha trà. Nàng lấy đĩa để đầy bánh mứt mang ra, bất ngờ thấy mẹ và bác sĩ Hoàng đang trò chuyện với nhau. Nàng lo sợ Hoàng thuật lại chuyện mình bị đám con nít hành hung, nên vội vàng nói:

- Con đang đứng trước ngõ, thấy bác sĩ Hoàng đi ngang qua nên sẵn dịp mời bác sĩ vào nhà uống trà.

Hoàng đưa mắt nhìn Thu Vân như xin nàng thứ lỗi, chàng nói:

- Xin lỗi cô, tôi đã thuật cho bác nghe những gì xảy ra lúc nãy, vì tôi muốn khuyên bác để cô rời thành phố này. Tôi không ngờ là hai bác và cô đã liệu tính trước rồi.

Bà Trần Văn ra dấu bảo con gái ngồi xuống ghế, rồi bảo:

- Không việc gì con phải giấu mẹ! Dù bữa nay bác sĩ Hoàng không kể mẹ nghe, ít hôm sau mẹ cũng sẽ biết.

Thu Vân ngồi xuống ghế, đặt đĩa bánh mứt trước mặt Hoàng, mời:

- Kính mời bác sĩ ăn thử bánh mứt này do chính tôi làm.

Hoàng cười, nói nửa đùa nửa thật:

- Nếu cô mãi gọi tôi là bác sĩ, tôi nhất định không ăn uống gì đâu!

- Xin mời... anh.

Nàng có chút hổ thẹn khi gọi Hoàng bằng anh, hai má đỏ bừng, trông càng mỹ lệ. Hoàng không dám nhìn nàng lâu, quay sang nói với với bà Trần Văn:

- Cháu có người anh họ làm luật sư ở Saigon, anh làm cả việc mua bán nhà cửa. Nếu bác muốn mua hay thuê nhà cho cô Thu Vân ở Saigon, để cháu liên lạc với anh, nhờ anh lo dùm.

Bà Trần Văn hoan hỉ:

- Nếu được bác sĩ giúp cho thì còn gì tốt hơn nữa. Như thế ngày mai tôi khỏi phải đi Saigon.

- Phải! Cháu nghĩ, khi nào anh họ cháu tìm được nhà, anh báo tin cho cháu, lúc ấy hai bác và cô Thu Vân hãy lên xem, nếu đồng ý thì làm thủ tục mua hay thuê.

- Bác sĩ tính như vậy đúng ý tôi lắm. Cám ơn bác sĩ nhiều.

Thu Vân mừng rỡ lắm, nói với Hoàng bằng giọng xúc động:

- Thật không biết nói lời gì ngoài hai tiếng cám ơn anh.

Hoàng cười thân thiết:

- Cô không cần phải cám ơn tôi. Sau này khi cô có nhà ở Saigon, nếu tôi có dịp lên đó, tôi sẽ tìm đến cô xin được đãi bánh uống trà như hôm nay là đủ.

Lúc ấy Ngà mang cái mâm bạc với bình trà và mấy cái tách. Thu Vân lấy trà rót ra tách trao cho mẹ và Hoàng, vừa đối đáp câu nói của Hoàng:

- Chỉ sợ nhà em nghèo, không xứng đáng để mời một vị bác sĩ.

Hoàng cười lớn:

- Còn tôi thì sợ lúc ấy cô sẽ mắng thảm rằng: «thằng cha này quá lý lợm, cứ tới nhà bắt người ta phải đãi trà bánh, thật đáng ghét!

Bà Trần Văn nghe Hoàng cười nói pha trò vui vẻ, bà bỗng tiếc rẻ việc Thu Vân từ chối lời cầu hôn của Hoàng độ nào, sắc mặt đang vui bỗng đổi dầu dàu. Không muốn để con gái và khách thấy nét sầu buồn của mình, bà đứng lên nói:

- Bác sĩ ngồi lại trò chuyện với con gái tôi nhé? Tôi phải vào bếp sửa soạn buổi ăn chiều. Nếu bác sĩ không có chương trình, xin mời bác sĩ ở lại dùng cơm với gia đình chúng tôi.

Hoàng không muốn sự thăm viếng bất thần của mình làm phiền gia chủ nên từ chối:

- Cám ơn bác đã mời cháu. Sự thật tối nay cháu đã hẹn về nhà ăn cơm chung với ba mẹ cháu. Xin phép bác lần khác.

- Đương nhiên là tôi không dám nài ép bác sĩ, nếu bác sĩ đã có hẹn với cha mẹ.

Sau câu nói bà Trần Văn mỉm cười rút lui vào nhà trong. Còn lại một mình với Hoàng, Thu Vân mới giải bày tâm sự:

- Em muốn đi Saigon vì dân chúng ở thành phố này không để em sống yên, mà còn lý do chính yếu là em muốn sống tự lập, không muốn mãi sống nhờ cha mẹ. Khổ một điều em chưa học xong, chưa có nghề nghiệp, mảnh bằng tú tài không biết sẽ tìm được việc gì làm không?

Hoàng suy nghĩ một lúc bỗng mừng rỡ reo lên:

- Có rồi! Có rồi! Anh họ tôi làm luật sư công việc rất nhiều. Tuy hiện anh có một phụ tá và một thư ký riêng, nhưng ai cấm anh có hai cô thư ký? Để tôi khuyên anh thuê thêm cô phụ giúp văn phòng anh là thượng sách. Huống chi anh có rất nhiều cơ sở, chắc anh cần thuê rất nhiều nhân viên. Cô yên chí! Lên Saigon cô chắc có ngay việc làm.

Câu nói quá chắc chắn của Hoàng khiến Thu Vân bật cười:

- Anh có lòng tốt với em, chẳng lẽ anh buộc anh họ của anh cũng phải tốt với em sao chứ? Em nghĩ, chắc ông ấy không muốn thuê một người chưa học xong, chưa có kinh nghiệm nghề nghiệp như em đâu!

- Tôi buộc anh ấy phải thu nhận cô. Nếu anh từ chối tôi sẽ dọa anh là sẽ không bao giờ tới nhà thăm viếng hay chăm sóc con cái anh khi đau ốm.

Hoàng cười ha hả sau khi nói. Chàng muốn đùa với Thu Vân cho vui, vì chàng biết Võ Lang, anh họ chàng rất nể quý chàng, một khi nghe chàng nói rõ hoàn cảnh của Thu Vân chắc chắn sẽ thu nhận nàng.

Nghe Hoàng cười, Thu Vân biết chàng nói đùa nên cũng cười theo. Sự thật Hoàng ăn nói có duyên, lại hay pha trò, nên dù Thu Vân không vui cũng phải cười. Cái miệng như hoa nở, nàng dí dỏm hỏi Hoàng:

- Làm bác sĩ cũng biết hăm dọa người sao?

Hoàng làm bộ nghiêm trang:

- Vậy chớ cô không biết ống chích khiến người ta sợ vạn lần hơn cây súng à?

- Ai mà sợ ống chích hơn cây súng bao giờ? Em không tin!

- Cô thật không tin? Đây nhé, nếu một đứa bé khóc mãi không nín, cô thử hăm dọa nó như vậy: “Nếu bé còn khóc, ông bác sĩ sẽ chích thuốc đau lắm đó”. Đứa nhỏ nghe nói sẽ sợ hãi, nín khóc ngay. Ngược lại nếu cô hăm dọa: “Nếu bé còn khóc ông lính sẽ lấy súng bắn bé đó nhé”. Thằng nhỏ chắc chắn sợ bị chích chớ không sợ bị bắn đâu!

Câu nói của Hoàng khiến Thu Vân tức cười lắm, song cố giữ nét mặt tự nhiên nói:

- Hoá ra làm nghề bác sĩ có thể hù dọa con nít à? Sau này hể con em khóc, em sẽ nói: Nếu con khóc bác sĩ Hoàng sẽ chích thuốc con đau lắm đấy.

Hoàng lắc đầu lia lịa:

- Không được! Cô không được nói thế! Sau này tôi đến thăm cô, các con cô sẽ đuổi tôi ra sân, tôi làm sao có được dịp hưởng chén trà thơm và bánh mứt cô làm nữa? Tôi xin cô! Chớ đem tôi ra để hù con nít. Nguy quá! Tôi bày kế cho người, lại chính mình bị hại!

Thu Vân nhìn bộ điệu Hoàng, không nhịn cười được, bật cười thành tiếng, âm thanh trong vắt. Lúc ấy bỗng có tiếng trẻ con khóc, Thu Vân và Hoàng đồng giạt mình nhìn lên... Bà Trần Văn từ trên lầu đi xuống, trên tay bế Vân Long. Bà trao cháu ngoại cho con gái, nói:

- Thằng nhỏ tới giờ ăn rồi!

Hoàng biết đã tới giờ Thu Vân phải cho con bú sữa, nên không dám ở lại thêm, vội vã đứng lên từ giả. Vân Long được mẹ ôm trong lòng, nhưng vì chưa được ăn nên vẫn khóc. Thu Vân hôn con và nói lớn, cố ý trêu Hoàng:

- Nín đi, cưng của mẹ! Nếu con còn khóc là Bác sĩ Hoàng sẽ chích thuốc cho con, đau lắm đấy.

Vân Long mới 12 tháng, chưa hiểu biết gì, cái miệng xinh xinh càng quát to hơn, đòi ăn.

Hoàng bỏ chạy ra đường, ngoái đầu nói vọng lại:

- Ông chích của tôi không hăm dọa được con của cô đâu!

Thu Vân đứng trước cửa trông theo Hoàng, trên môi còn giữ nụ cười tuyệt đẹp. Nụ cười ấy... ánh mắt ấy... khiến Hoàng đứng sựng lại. Trời đã xế chiều mà chàng có cảm tưởng như ngày mới bắt đầu... cây cỏ hoa lá xinh tươi và bầu trời xanh chợt đổi màu hồng.

MỘT TÂM TÌNH CHUNG

Nhà của Thu Vân là một biệt thự xưa, nhỏ, loại song cư, không có lầu, có phòng khách và phòng ăn chung, hai phòng ngủ, hai phòng tắm và nhà bếp, phía trước có sân cỏ. Nhà nằm trên đường Phan Thanh Gian, ngã tư với đường Duy Tân, thuộc quận hai Saigon. Nhà này dĩ nhiên do luật sư Võ Lang, anh họ của Hoàng giới thiệu. Người chủ vốn là một công chức về hưu, ông ta bán nhà để về sống chung với con. Nhà xây cất trên hai mươi năm nên ông Trần Văn phải cho thợ sửa chữa và sơn phết lại.

Thu Vân rời Mỹ Tho với Vân Long và Ngà, cô gái giúp việc, đến sống ở căn nhà mới mua khi thợ còn đang sửa chữa. Tuy là nhà cũ của người, nhưng đối với Thu Vân hoàn toàn mới từ khung cảnh đến đồ vật. Hơn nữa là lần đầu tiên rời nhà của cha mẹ, làm chủ căn nhà, làm chủ gia đình, mọi việc làm cho nàng bỡ ngỡ và Thu Vân có cảm tưởng như cuộc đời nàng bắt đầu từ đây.

Một tuần sau khi đến Saigon, nàng được luật sư Lang thu nhận làm thư ký riêng nơi văn phòng của ông ta. Chẳng biết Hoàng đã nói thế nào, mà ông ta tuyển dụng nàng một cách mau lẹ dễ dàng, lại vào thời kỳ sắp sinh con. Thêm vào đó nàng còn có đồng lương khá cao, đủ cho nàng cuộc sống tự lập một cách thoải mái. Hai tháng sau đến kỳ lâm sản, nàng được luật sư Lang cho phép nghỉ làm việc một tháng rưỡi. Nàng sinh thêm một trai, đặt tên là Vân Trường. Đứa nhỏ phải mang họ mẹ, vì trên pháp lý cha nó vắng nhà đã lâu. Một điều đáng nói là Vân Trường hoàn toàn giống mẹ, khác hẳn với Vân Long giống cha như đúc.

Bà Trần Văn có lên Saigon giúp con gái trong thời gian sinh con. Một tháng sau bà trở về Mỹ Tho mang theo bé Vân Long lúc bấy giờ đã được 15 tháng. Thu Vân đành để mẹ nuôi dưỡng đứa con đầu, vì nàng đi làm không thể chăm sóc hai đứa con còn bé, dù có Ngà phụ việc.

Thu Vân vắng mặt ở Mỹ Tho ít lâu dư luận hết xôn xao, gần như người ta quên bẵng đến nàng. Ông bà Trần Văn từ đó tiếp tục sống đời êm đềm thuở trước. Bà Trần Văn có thuê một cô gái giúp việc khác, tên Nhu, để lo việc nhà. Còn bà dành thì giờ chăm sóc cháu ngoại.

Thời gian qua mau.

Thấm thoát Thu Vân đã lập nghiệp ở Thủ Đô được hai năm. Ngày hai buổi nàng làm việc cho văn phòng luật sư Lang, buổi trưa và buổi tối về nhà lo cho con. Thành ra suốt ngày bận rộn, nàng không có giờ để buồn khổ vì sự ra đi của chồng. Cuộc sống ở Saigon hoàn toàn khác biệt với cuộc sống ở tỉnh, người đông, nhà cửa phố phường san sát, nhưng nhà ai nấy ở, không ai dòm ngó tò mò đời tư người khác. Nhờ đó Thu Vân được yên thân sống đời người đàn bà không chồng, có con. Dân Saigon kém tình lân cận, mà nàng là người ít giao thiệp, nên ngoài bạn gái làm chung văn phòng luật sư Lang và người hàng xóm nhà bên cạnh, Thu Vân không giao tiếp với ai. Tuy vậy mà cuộc sống của nàng không hiu quạnh vắng vẻ lắm.

Hai tháng một lần mẹ nàng đem Vân Long lên Saigon ở lại một tuần để Thu Vân gần gũi con và hai đứa bé quyến luyến nhau. Cha nàng trong những dịp nghỉ lễ ở trường cũng lên Saigon thăm con gái và cháu ngoại và lưu lại vài ngày. Bà Lê Thân, mẹ của Thy, thỉnh thoảng cũng tới thăm con dâu và cháu nội.

Riêng Lê Thanh, em của Thy, chỉ viếng Thu Vân một lần vào lúc Thu Vân vừa sinh Vân Long ở Mỹ Tho. Sau đó thì Lê Thanh theo học trường sĩ quan ở Đà Lạt, khi ra trường xung phong ra chiến trường nên chẳng có dịp về Mỹ Tho hay Saigon. Lê Thanh rất thương quý chị dâu. Thấy nàng còn trẻ mà sống như người đàn bà goá bụa, chàng rất đau lòng. Chàng thương hoàn cảnh chị dâu, chàng càng giận anh ruột của mình, và càng giận anh, chàng càng oán hận Cộng Sản.

Đó là lý do khiến chàng chiến đấu rất hăng say. Nơi nào có Cộng Sản phá rối là đoàn quân xung phong của chàng đến thanh trừng. Một năm chàng ra chiến trường nhiều lần, thắng nhiều trận, cấp bậc cũng vì đó mà thay đổi liên liên. Sự gan dạ của Lê Thanh được các binh sĩ ca ngợi và đặt cho cái tên «Napoléon Việt Nam».

Nếu Thy mê thiên đường Cộng Sản, thì Thanh là kẻ thù số một của Cộng Sản. Ruột thịt tâm thù chém giết nhau, chính là thảm trạng xã hội Việt Nam lúc bấy giờ.

Một số trí thức không theo xu hướng chính trị nào họ rất nản trước thời cuộc, nên tìm cách rời Việt Nam sang Âu Châu hoặc Hoa Kỳ như tính cách những sinh viên du học, hoặc tu nghiệp, để ở lại xứ người. Hoàng cũng là một trong số người muốn ra đi, nhưng vì yêu Thu Vân mà chàng còn nấn ná ở lại làm việc cho bệnh viện Mỹ Tho.

Dĩ nhiên từ khi Thu Vân có nhà ở Saigon, chàng là khách thường xuyên của nàng. Gần như mỗi tháng chàng có mặt ở nhà Thu Vân hai lần và lần nào cũng ở lại suốt ngày Chúa Nhật, đùa giỡn bông bế Vân Trường, ăn trưa chiều với Thu Vân. Bây giờ họ là đôi bạn thân thiết, xưng gọi anh em, tuy vậy cả hai vẫn chưa phải là tình nhân. Dù Hoàng chưa mở miệng nói lời yêu đương, song Thu Vân cũng đo lường được tình chàng dành cho mình rất sâu đậm qua cử chỉ và sự chăm sóc từ hai năm qua.

Chính nhờ Hoàng, Thu Vân mới tìm được nhà và có được việc làm nơi luật sư Lang. Trong nhà này từ cái bàn cái ghế, lọ hoa, chậu kiểng, tranh ảnh v.v... thứ chi cũng do Hoàng cho tặng hoặc giúp đỡ việc mua sắm. Những việc nặng nhọc mà Thu Vân hay Ngà làm không nổi đều do Hoàng cáng đáng làm hết. Có thể nói chàng là người bạn tốt độc nhất trên đời, chăm sóc cho nàng không khác gì người chồng lo cho vợ. Và Thu Vân cũng biết rằng ân nghĩa này nàng không cách gì trả nổi, mà chỉ có tình mới đền đáp được. Cho đến bây giờ Thu Vân vẫn chưa rõ lòng mình có yêu Hoàng không? Một điều nàng biết là mỗi lần chàng đến không khí trong nhà đột nhiên thay đổi. Người nào cũng nói cũng cười nhiều hơn, ngay cả Vân Trường là đứa bé mới hai tuổi cũng biết hân hoan đón mừng vị khách thân thuộc của gia đình.

Chiều hôm ấy sau giờ làm việc, Thu Vân vừa từ văn phòng luật sư Lang bước ra đường lộ bỗng thấy xe Hoàng đậu bên lề. Nàng có hơi ngạc nhiên vì thói thường Hoàng chỉ đi Saigon vào đầu tháng và giữa tháng để lo việc nhà thương, vào dịp đó chàng ghé nhà Thu Vân.

Tuần rồi chàng đã đến nên tuần này nàng không tưởng là chàng trở lại Saigon. Thấy xe mà không thấy chủ nhân, Thu Vân nghĩ, có lẽ Hoàng có việc riêng cần gặp anh họ chứ không phải đến gặp mình, nên thản nhiên đi đến bến Bus. Bất thần sau lưng nàng có tiếng réo gọi:

- Thu Vân! Thu Vân!

Nàng quay đầu nhìn lại, thấy Hoàng lái xe vút tới. Nàng chưa kịp nói gì, giọng cười và tiếng nói của chàng đã vang lên:

- Tôi đến đón em, sao lại bỏ đi?

- Em ngờ anh đến gặp luật sư Lang.

- Thì tôi đến đây đón em, chẳng lẽ không tới chào hỏi anh ấy một tiếng sao? Vừa vô tới văn phòng anh chưa nói được lời nào, tôi thấy em ra đường nên vội vàng từ giã anh ấy rượt theo em. May mà em chưa lên Bus, nếu không tôi phải mất công chạy về nhà đón em trở ra phố.

Chàng xuống xe và mở cửa để Thu Vân lên xe. Nhưng nàng không vào xe, thắc mắc hỏi:

- Anh muốn em ra phố để làm gì?

- Tôi muốn mua quà tặng em, nên đưa em ra tiệm chọn lựa cho hợp ý.

- Trời ơi, sao anh cứ tặng quà cho em? Lần nào đến nhà em anh cũng mang quà, em không nhận nữa đâu!

Nàng vừa nói vừa ngồi vào xe, Hoàng đóng cửa và sau khi vào ngồi bên cạnh nàng mới nhỏ nhẹ nói:

- Bữa nay tôi từ Mỹ Tho lên Sagon chỉ có mục đích duy nhất là mua quà tặng em.

Thu Vân kêu lên:

- Hả? Anh bỏ phòng mạch bỏ nhà thương lên đây chỉ để mua quà cho em, anh có điên không?

Thấy nàng nhăn mặt tỏ vẻ không bằng lòng, Hoàng cười:

- Một năm nhờ có ngày sinh nhật của em tôi mới được dịp lấy ngày nghỉ.

Câu nói của Hoàng khiến Thu Vân giật mình. Hoá ra hôm nay là ngày sinh nhật của nàng mà nàng cũng không nhớ! Cả ngày nàng làm việc ở văn phòng luật sư, lúc về nhà bận bịu với con, không giờ phút nào rảnh nghĩ đến mình, nên năm nào sinh nhật của Thu Vân cũng chính Hoàng nhớ dùm. Thật là buồn cười! Hoàng thấy vẻ ngượng ngịu trên gương mặt nàng lúc đó, nên nói chọc:

- Chắc là em cố ý quên ngày sinh nhật của em để khỏi phải mời đãi tôi chứ gì?

Thu Vân hồ thẹn:

- Em bận quá, không nhớ ngày tháng gì cả! Thành ra năm nào cũng chẳng nhớ làm tiệc mời anh, rốt cuộc vẫn được quà. Tốt hơn em không nhận quà của anh nữa.

Hoàng nhân ga cho xe chạy vút tới, vừa nói:

- Nếu em không thích quà, tôi mời em đi ăn cơm Tây tối nay nhé?

Thu Vân lắc đầu từ chối. Hoàng nài nỉ:

- Tôi từ xa lặn lội tới đây chỉ muốn mời em bữa ăn ngày sinh nhật, chẳng lẽ em từ chối hay sao?

- Không! Sinh nhật của em, hãy để em mời anh.

- Em mời tôi ăn quanh năm rồi. Hãy để tôi mời em một lần, em từ chối là mịch lòng tôi đó nhé.

Không nghe nàng phản đối, chàng biết nàng đã thuận tình nên mừng rỡ nói:

- Tôi đưa em về nhà thay đổi y phục, thăm con, sau đó chúng ta sẽ đi.

Suốt khoảng đường từ đó về nhà Hoàng thuật chuyện ở Mỹ Tho cho Thu Vân nghe. Mỗi lần lên Saigon gặp Thu Vân Hoàng luôn kể những sự việc xảy ra ở tỉnh nhà, nhất là tin tức của cha mẹ nàng và Vân Long. Hoàng kể lại rành rẽ, vì trước khi đi Saigon chàng đều ghé thăm Vân Long.

Thời bấy giờ đường điện thoại từ Saigon đi các tỉnh chỉ có ở các cơ sở hoặc cơ quan của chính phủ, chứ tư gia chưa có. Cho nên nhờ Hoàng tới lui hai gia đình, Thu Vân mới được tin tức của cha mẹ và Vân Long thường xuyên.

Hoàng nói:

- Thành con trai lớn của em nay đã đến trường mẫu giáo rồi.

- Nó sắp bốn tuổi, mẹ em gửi nó đến mẫu giáo là phải.

- Mẹ em cứng nó lắm, đi đâu cũng dắt nó theo. Anh chỉ sợ sau này thằng nhỏ thích bà ngoại hơn mẹ.

Thu Vân cười nhẹ:

- Nó quyến luyến bà ngoại hơn mẹ là lẽ đương nhiên. Trẻ con hễ gần gũi người nào sẽ yêu thích người đó. Ví như Vân Trường thích Ngà bằng ấm hơn em, vì em vắng mặt cả ngày, đến chiều tối về nhà thì thằng bé đã tới giờ ngủ.

Nàng bồng thờ dài sau câu nói. Xe đã đến nơi. Hoàng đậu bên lề đường, song không vội mở cửa. Chàng nhìn thẳng vào mắt Thu Vân, nói:

- Thượng đế ban cho người đàn bà cái ân huệ làm mẹ là để thì giờ chăm sóc thương yêu con. Tôi muốn em nghỉ đi làm và rước Vân Long về sống chung.

- Em không đi làm thì lấy đâu ra tiền để nuôi con? Chẳng lẽ em sống nhờ sự giúp đỡ của cha mẹ em mãi sao? Ngày nào họ không còn nữa thì em ra sao?

- Tôi...

Bỗng dưng Hoàng cười dòn:

- Chúng ta sẽ bàn tiếp câu chuyện này tối nay. Bây giờ em mời tôi vào nhà chứ?

Thu Vân cười thật tươi:

- Anh cũng như người nhà, nhà này cũng là nhà của anh, đâu cần em mời anh mới vào?

Hoàng mở cửa cho Thu Vân xuống xe, hỏi nửa đùa nửa thật:

- Em xem tôi như người nhà? Có thật không? Hay là lúc nào tôi cũng vẫn là khách của em?

Thu Vân trốn ánh mắt của Hoàng, đôi chân bước nhanh. Hoàng nổi gót nàng, chờ nghe câu trả lời, nhưng cả hai đã vào sân. Ngà dắt Vân Trường chạy ra đón. Vân Trường nhào vào lòng mẹ, song đôi mắt láu lia nhìn Hoàng. Nó đã biết nói khá nhiều nên vừa khi Thu Vân buông ra liền chạy tới níu Hoàng gọi:

- Bác! Bác đi! Đi xe! xe!

Mỗi lần chàng đến nhà đều cho Vân Trường và Ngà lên xe chạy một vòng. Thằng nhỏ đã quen lệ, thấy chàng là đòi lên xe đi. Hoàng bế Vân Trường lên, hôn túi bụi lên mặt nó, vừa bảo Thu Vân:

- Em trang điểm thay đổi xiêm y, tôi đưa thằng nhỏ đi chơi một vòng rồi trở lại đón em.

- Cũng tại anh chịu nó quá, bây giờ hễ thấy mặt anh là đòi lên xe đi chơi. Ngày sau nó cứng đầu khó dạy là lỗi ở anh đó.

Hoàng ôm Vân Trường ra đường, nói vọng lại:

- Người ta nói «con hư tại mẹ», chớ đâu phải tại chú bác?

Sau câu nói chàng cười vang và biến mất sau tiếng rồ máy xe. Lúc sau chàng trở lại Thu Vân đã ngồi chờ chàng trong phòng khách. Nàng mặc chiếc áo dài bằng tơ trắng có thêu vài cánh hoa hồng, tóc bới cao để lộ vành tai xinh nhỏ với đôi bông hạt trai. Cổ nàng cũng đeo một sấu chuỗi hạt trai. Nàng trang điểm rất nhẹ : đôi má, đôi môi, phơn phớt hồng. Chính nhờ lối trang sức thanh nhã đã tạo cho gương mặt đẹp quý phái của nàng thêm phần tinh khiết thoát tục.

Và chiều nay sự hiện diện của nàng trong gian phòng mờ ảo càng gây cho Hoàng có cảm giác như đang bước vào cõi tiên. Và nàng tiên trước mắt không hiểu đang mơ mộng gì? Mắt nàng đắm chiều nhìn lên vách... Hoàng đứng im ru nơi ngưỡng cửa, tay bế Vân Trường đã ngủ, không dám buông hơi thở mạnh sợ làm tan giấc mộng của nàng. Bất thần tim chàng vụt đau nhói khi trông thấy nơi vách mà Thu Vân đang chăm chăm nhìn có treo bức ảnh của Thy rọi lớn. À, thì ra nàng vẫn mãi nghĩ đến chồng, không hay biết sự hiện diện của chàng! Ôi, mỗi người chạy theo một ảo ảnh! Thu Vân mãi mãi yêu Thy và chàng mãi mãi vẫn không ngừng yêu Thu Vân. Ái tình quả là cái vòng lẩn quẩn oan trái!

Bỗng dưng Hoàng nghe từ dạ dày cuộn cuộn dâng lên một chất nước đắng đắng, làm chàng khó chịu choáng váng. Vân Trường vụt tỉnh giấc kêu lên:

- Maman! Maman!

Thu Vân giật mình quay mặt ra cửa, trên môi điểm nụ cười rạng rỡ đón Hoàng và con trai.

Nụ cười ấy có chứa mật ngọt, khiến bao chất đắng trong miệng chàng như tiêu tan! Chàng sung sướng ôm Vân Trường bước nhanh vào nhà. Thu Vân rời ghế chạy tới đưa hai tay đón con.

- Maman!

- Cưng của mẹ!

Thằng bé vụt một tay quàng cổ mẹ, một tay bá vào cổ Hoàng. Ba gương mặt kề nhau, cùng vang tiếng cười rộn rã. Hạnh phúc này Hoàng mừng rỡ tưởng là của riêng chàng mà không một người đàn ông nào khác, ngay cả Thy, cũng không được hưởng.

**

Khách sạn Majestic nằm ngay tại thượng cảng Saigon, hướng nhìn ra giòng sông, là một toà nhà có nhiều tầng. Tầng thứ nhất làm nhà hàng, có khoảng sân lộ thiên; lối kiến trúc tân kỳ, lối trang hoàng vừa mỹ lệ, vừa thơ mộng. Khách sạn này có thể xem là khách sạn sang trọng nhất ở Thủ Đô Saigon lúc bấy giờ và hầu như là chỉ chứa khách Âu Mỹ, người Việt không mấy ai lui tới. Hoàng vì sống nhiều năm ở ngoại quốc, không e ngại sự sống chung đụng với người nước ngoài, nên mỗi lần về Saigon chàng đều tới ngụ ở khách sạn này. Nhà hàng do người đầu bếp người Pháp nổi tiếng nấu nhiều món ăn thật ngon, nên rất đắt khách.

Khi Hoàng đưa Thu Vân tới nơi thực khách đã chiếm hết chỗ, may mà chàng đã đặt trước nên còn một bàn trống gần nơi lan can. Một chỗ thật tốt có cái nhìn ra bờ sông.

Nếu là nhà hàng Tàu, thường thì đèn sáng choang, tiếng nói tiếng cười của thực khách cùng với tiếng khua động chén bát vang vang... tạo bầu không khí ồn ào náo nhiệt, thì nơi đây hoàn toàn trái ngược; thực khách ăn uống rất kín đáo, trò chuyện nho nhỏ, mỗi bàn gần như một góc riêng biệt, lại thêm ánh sáng lập loè của những ngọn bạch lập càng làm khung cảnh mờ ảo thơ mộng.

Người Âu Mỹ bản tánh chộn rộn cởi mở, song giờ ăn họ giữ gìn ý tứ một cách quý phái, ăn uống thật khẽ, cười nói thật nhỏ, chỉ giữa họ mới nghe. Người Á thì trái lại, tánh tình nhút nhát nghiêm chỉnh, sống với nội tâm hơn là vui nhộn bề ngoài, nhưng khi họ tụ họp trong bữa ăn với nhau, họ ồn ào như giữa chợ. Quả là hai thái cực!

Và đêm nay Hoàng muốn hưởng những giây phút êm đềm thi vị bên cạnh Thu Vân nên chàng chọn nhà hàng Tây. Hoàng gọi rượu cho bữa ăn, song Thu Vân từ chối không muốn uống. Hoàng cười bảo:

- Ăn thức ăn Tây phải uống rượu, vì rượu kích thích vị giác giúp ta ngon miệng.

- Người mình bữa ăn đâu cần uống rượu? Anh bị ảnh hưởng Âu Mỹ quá nặng rồi!

Giọng nói của Thu Vân có phần châm biếm, ngay cả nụ cười trên môi nàng. Hoàng nghiêm chỉnh giải thích:

- Chẳng phải tôi bị Âu Mỹ hoá đâu! Sự thật thức ăn Á, hay Việt Nam nói riêng, đều bỏ nhiều gia vị, nhất là các vị cay như ớt tiêu gừng v.v... làm kích thích vị giác ở lưỡi, giúp ta ngon miệng. Thức ăn Tây gia vị rất ít, mà nhiều chất béo như bơ, crème... Nếu không có cái nóng của rượu thì ăn mau ngán lắm.

- Như vậy là anh buộc em phải uống rượu à?

- Không đâu! Tôi không bao giờ nài ép em chuyện gì. Có điều, nếu em không muốn uống thì tôi cũng không gọi rượu cho mình, vì uống một mình buồn lắm.

Thu Vân cười nhỏ:

- Thôi thì em sẽ cùng uống với anh cho vui, nhưng một tí thôi nhé?

- Cám ơn em!

Chàng mừng rỡ bảo người bồi đem cho chàng loại rượu ngon và nhẹ, cùng với món ăn chàng thích nhất hồi còn sống ở Paris là món «chateaubriand» cho cả chàng và Thu Vân. Chỉ vì Thu Vân viện cớ không rành về thức ăn Tây.

Trong buổi ăn Hoàng nói chuyện rất ít, trái với bản tánh của chàng vui vẻ cười nói luôn miệng. Có lẽ chàng giữ gìn ý tứ ở một nơi có nhiều khách ngoại quốc, mà cũng có lẽ vì đêm nay giữa khung cảnh này, vẻ mỹ lệ và đài cát của Thu Vân càng nổi bật hơn thêm, khiến chàng ngất ngây chiêm ngưỡng quên cả trò chuyện?

Mãi đến khi người bồi mang món tráng miệng và ly cà phê, chàng mới lên tiếng:

- Từ khi em sống ở Saigon, Mỹ Tho biến thành vùng sa mạc Sibérie.

- Anh muốn nói gì, em không hiểu?

- Mỹ Tho ngày nay phố phường vắng teo không người, y như thành phố chết!

Thu Vân nhíu đôi mày đẹp nhìn Hoàng, tỏ ý càng không hiểu câu giải thích của chàng. Hoàng nhìn xoáy vào mắt nàng nói:

- Thiếu một người, dù giữa vạn người tôi vẫn thấy trống trải đơn chiếc. Bởi thế mà tôi có cảm tưởng như sống giữa vùng sa mạc lạnh lẽo, cô đơn, buồn.

Thu Vân chùng như đã hiểu câu nói của chàng, cúi mặt lặng thinh, chẳng biết nghĩ ngợi gì?

Hoàng dàu dàu:

- Tôi không thể nào tiếp tục sống đời buồn tẻ ở đó lâu hơn nữa. Chắc chắn tôi sẽ bỏ Mỹ Tho ra đi.

- Anh muốn đi đâu?

- Chưa biết! Còn tùy ở em.

- Tùy ở em? Sao lại tùy ở em?

Nàng trở mắt ngạc nhiên hỏi Hoàng. Chàng nhìn nàng bằng ánh mắt thật tình tứ, chậm rãi nói:

- Phải! Tùy quyết định của em, về chúng ta.

Cả hai vụt im lặng nhìn nhau.

Lần đầu tiên Thu Vân xúc động mãnh liệt trước người đàn ông đối diện. Tuy Hoàng không có cái đẹp hào hùng của Thy, song gương mặt trí thức già dặn, có phần khã ái, có phần quyến rũ hơn. Và cái nhìn thiết tha đăm đúi của chàng đêm nay bỗng làm cho Thu Vân sợ hãi, tim đập bắn loạn, y như người con gái mới lớn trò chuyện với trai lần đầu.

Cho đến một lúc lâu Thu Vân mới lấy được bình tĩnh và bắt đầu từ phút đó cả hai biến thành hai người câm, mỗi người theo đuổi một ý nghĩ... Hoàng sắp đặt trong đầu những lời sẽ nói với Thu Vân đêm nay, những lời quan trọng trong đời chàng, quyết định tương lai của chàng. Thu Vân mắt đăm đăm nhìn phía trước, nhưng có lẽ chẳng trông thấy gì? Lòng nàng vô cùng bối rối trước những ân tình chàng dành cho mình.

Buổi ăn tàn sau món tráng miệng và ly cà phê. Hoàng mời Thu Vân đi dạo một vòng bến tàu trước khi về nhà. Thu Vân không từ chối. Cả hai thả bộ từ nhà hàng đến bến Thủ Thiêm, rồi đi lần đến bến hải quân Bạch Đằng. Trời về đêm khách nhàn du thưa vắng. Trăng sao trên trời bắt đầu tỏ hơn ngọn đèn đường. Dọc theo bờ sông gió lồng lộng thổi, mang cả hơi sương lạnh lạnh, khiến Thu Vân rùng mình. Chàng ôm vai nàng hỏi khẽ:

- Em lạnh lắm sao? Hay là tôi đưa em về?

- Không!

Nàng đáp thật ngắn và thật khẽ. Cả hai tiếp tục đi... cuộc đàm thoại rất ít. Họ dừng bước nơi công viên Hải quân.

Giờ này công viên chỉ còn đôi ba cặp nhân tình ngồi thủ thủ những lời tình tự dưới ánh trăng. Hoàng chọn chiếc băng dài cạnh bờ sông, trước mặt có gốc liễu, lá rơi là đà xuống mặt nước. Cả hai ngồi lặng yên bên nhau, ngắm giòng sông êm ả trước mắt không khác gì tấm gương khổng lồ soi rõ bầu trời với trăng sao vàng vạc...

Chưa bao giờ Hoàng hưởng được hạnh phúc êm đềm như đêm nay. Bên cạnh người đàn bà này tâm tư chàng nhẹ nhàng thơ thới, bao nhiêu phiền toái mệt nhọc của đời như tan biến. Trên thế gian này không có người đàn ông nào có người vợ đẹp và hiền dịu như nàng mà nữ nhẫn tâm bỏ nhà ra đi. Thật tình Hoàng không hiểu nổi Thy! Hai năm qua tới lui thân thiết với Thu Vân, Hoàng tế nhị không hỏi, cũng không nhắc đến sự ra đi của Thy, song chàng quyết chắc Thy theo Cộng Sản.

Miền Nam lúc bấy giờ bị Cộng Sản len lỏi chui rúc vào các cơ quan chính quyền và dân chúng để phá rối, không khác gì xã hội mắc phải chứng bệnh ung thư, mỗi ngày một trầm trọng, làm hư thối cơ thể quốc gia. Chứng bệnh ung thư vốn là chứng bệnh bất trị. Hoàng nghĩ, quốc gia mình bị nạn ung thư Cộng Sản thì sợ không còn cách cứu chữa, dù người Mỹ có đủ khí giới tối tân. Nhưng thuốc hay mà không chữa trị từ đầu, hoặc không biết cách chữa trị, thì cũng không thể ngăn chặn được sự bành trướng của hàng hàng rế ung thúi...

Một Thy, nghe lời dụ dỗ đường mật của Hồ Chí Minh bỏ người vợ trẻ mới cưới ra đi, và còn hàng vạn người như Thy cùng chạy theo lý tưởng «Thiên đường Cộng Sản». Nghĩ đến Cộng Sản, Hoàng bỗng lo sợ đến đại họa sẽ xảy trên quê hương. Nếu họ thắng, hai mươi triệu dân miền Nam sẽ bị đọa đày khốn khổ và nơi này sẽ biến thành địa ngục, chớ không là thiên đường như Thy mơ ước.

- Anh đang mơ mộng gì thế?

Câu hỏi của Thu Vân ngắt dòng tư tưởng của Hoàng. Chàng không giấu giếm, đáp:

- Tôi đang nghĩ đến hiểm họa Cộng Sản trong tương lai.

Câu nói của Hoàng khiến Thu Vân biến sắc. Cũng may họ không ngồi đối mặt với nhau và cũng may trời về đêm trăng sao không soi rõ gương mặt đẹp của nàng đã mất sắc hồng! Hoàng vụt đổi đề tài:

- Cũng có thể lần này gặp em là lần cuối. Trọn đời chúng mình không còn dịp ngồi bên nhau nữa.

- Vì sao chứ?

Nàng hỏi bằng giọng ngạc nhiên, xen lẫn kinh hãi. Nhưng Hoàng đáp bằng giọng bình tĩnh:

- Vì tôi sẽ đi... đi thật xa.

- Tại sao anh phải đi? Anh đi đâu?

Nàng chiếu đôi mắt đẹp tuyệt vời nhìn chàng với nỗi buồn luyến tiếc. Hoàng muốn hôn đôi mắt đó, nhưng không dám, nói giọng dàu dàu:

- Tôi không thể tiếp tục sống đời buồn tẻ ở Mỹ Tho nên tôi muốn đi. Còn đi nơi nào thì tôi chưa quyết định, vì còn tùy ở em. Phải! Thu Vân, chỉ có em mới có thể giữ chân tôi ở lại xứ này.

Câu nói của Hoàng làm Thu Vân bối rối, cúi mặt. Hoàng vụt choàng tay ôm vai nàng, một tay nâng mặt nàng lên, nhìn vào mắt nàng, nói giọng thật nhẹ và thật êm:

- Thu Vân! Anh yêu em! Lời này anh không cần nói ra chắc em cũng dư biết từ lâu. Anh muốn biết: em có yêu anh không? Và em bằng lòng làm vợ anh không?

Thu Vân không đáp, mắt long lanh ngấn lệ. Hoàng lấy khăn thấm nước mắt cho nàng, nhỏ nhẹ hỏi:

- Vì sao em khóc?

- Em sợ anh ra đi. Anh đi chắc em sẽ buồn lắm.

Chàng cười âu yếm:

- Anh sẽ ở bên em suốt đời, miễn em cho anh biết rõ rằng: Em cần anh, em yêu anh, em bằng lòng làm vợ anh. Một câu nói đó thôi anh sẽ về Saigon chung sống với em. Anh sẽ tìm mua căn nhà khác rộng rãi hơn để em đem Vân Long về sống chung. Em sẽ nghỉ làm việc và ở nhà chăm sóc hai con. Hai con của em cũng là con của anh...

Chàng hứa hẹn... chàng sắp sẵn cuộc sống tương lai... Nhưng Thu Vân vẫn rơi rơi nước mắt. Hoàng ngạc nhiên hỏi:

- Em không bằng lòng những dự tính tương lai anh đề ra sao? Hay là em muốn thế nào, hãy nói ra, anh nhất định sẽ làm tất cả theo ý em.

- Em muốn chúng mình giữ mãi tình bạn như hiện hữu.

Câu nói của Thu Vân khiến Hoàng có cảm tưởng như bị nàng tạt vào mặt một ly nước lạnh. Chàng sững sờ, buông nàng ra, ngồi đờ một lúc mới lên tiếng:

- Không! Chúng ta không thể kéo dài tình bạn. Tôi không thể tiếp tục chịu đựng cuộc đời của một người đàn ông không vợ để mãi mãi si tình em. Không! Tôi đã dứt khoát: hoặc chúng mình sẽ nên duyên chồng vợ, hoặc tôi bỏ xứ ra đi thật xa để không còn thấy còn nghĩ đến em nữa.

- Nhưng em còn chồng, còn con, làm sao em có thể kết hôn với anh?

- Có thật em còn chồng không? Hay là hắn đã bỏ em đi theo Hồ Chí Minh từ ba năm qua? Em có thể tiếp tục yêu một tên Cộng Sản à?

Giọng nói của chàng vừa lạnh, vừa gay gắt, khiến Thu Vân tủi thân, bật khóc thành tiếng. Hoàng hối hận nắm tay nàng nài nỉ:

- Anh xin lỗi, anh không cố ý làm em buồn. Tha lỗi cho anh!

Thu Vân ngược mắt lệ nhìn chàng, nói:

- Anh nào có lỗi gì với em? Em khóc là tủi thân em có chồng bỏ nhà đi theo Cộng Sản như anh đã biết.

Nói xong lời này nàng không khóc nữa, lấy khăn thấm nước mắt. Gương mặt đẹp thùy mị của nàng vụt rấn trở lại, y như sẵn sàng chấp nhận mọi thử thách của đời.

Hoàng lặng thinh theo dõi sắc thái biến đổi trên gương mặt của nàng, không dám nói lời gì thêm. Hay đúng ra chàng không còn lời để nói nữa. Thu Vân chợt hỏi:

- Thì ra anh đã biết Thy theo Cộng Sản từ lúc đầu?

Hoàng gật đầu thay cho câu trả lời.

- Và anh cũng biết rằng Vân Trường chính là con của Thy?

Hoàng gật đầu lần thứ hai. Thu Vân nhìn Hoàng bằng ánh mắt nghi ngờ như không tin chàng nói thật. Hoàng biết nàng không tin lời mình, chàng cười nhẹ đứng lên đi tới gốc liễu, tựa lưng vào thân cây, hướng mặt về phía nàng, chầm rãi nói:

- Không có gì khiến em ngạc nhiên cả! Anh đã từng đi du học, tất nhiên anh biết rõ thủ tục xuất ngoại du học ở nước mình khó khăn. Người sinh viên muốn ra nước ngoài học phải được Bộ Giáo Dục chấp thuận và luật lệ giấy tờ phải mất thời gian cả năm, chớ đâu phải hễ ai có tiền là muốn rời xứ đi đâu tùy ý như dân nước khác? Cho nên sự vắng mặt đột ngột của Thy ở Mỹ Tho mà gia đình em phao tin là Thy đi du học, chỉ những người chưa từng đi ngoại quốc mới tin, chứ như anh làm sao tin được?

- Như thế là anh đã đoán biết Thy theo Cộng Sản từ lúc đầu, nhưng sao lại nghĩ Vân Trường là con của Thy? Một khi Thy đã bỏ vợ đi mất thì anh phải nghĩ rằng em đã phiêu lưu với người đàn ông khác chứ?

Câu nói của Thu Vân khiến Hoàng ngược mặt lên trời cười một tràng dài. Thu Vân không hiểu cái cười của chàng, nghĩ chàng muốn chế riễu mình, nàng hổ thẹn đứng phất dậy, chạy tới trước mặt Hoàng run giọng nói:

- Em biết anh muốn chế nhạo em! Em biết anh nghĩ em đã phiêu lưu với đàn ông khác mới có Vân Trường.

Sự thật là như vậy! Em là người đàn bà vô đức hạnh như tất cả dân chúng tỉnh Mỹ Tho đã biết. Em đã hiến thân cho một tên rùng rú... Hắn đã... Hắn... hần...

Nàng không quen nói dối, lại trong lúc tức giận vì hổ thẹn, miệng lắp bắp nói không ra câu. Nhắc đến đêm bị chồng cưỡng hiếp trong lòng nàng vừa tức giận vừa tủi thân, nước mắt ứa, đôi chân lạch lạch tiến tới phía trước... Hoàng thấy nàng sắp rơi xuống nước, hốt hoảng nhào tới chụp. Trong lúc khẩn trương, chàng dùng quá nhiều sức, cánh tay níu được Thu Vân kéo vào bờ, cả hai cùng té. Nàng nằm gọn trong lòng chàng đứng vào lúc tiếng khóc bật ra.

Hoàng ôm nàng đứng lên, vỗ về:

- Anh xin lỗi! Tại em hỏi anh một câu quá ngớ ngẩn khiến anh phải cười. Một người đàn bà như em mà muốn anh nghi ngờ điều đức hạnh sao được? Đừng nói chi đến việc hai năm qua tới lui với em, hiểu rõ tính nết đoan chính của em, nội nhìn mặt em cũng biết được em không thuộc loại đàn bà thích phiêu lưu tình ái, thì Vân Trường hay em có một chục đứa con nữa, anh cũng biết là con của chồng em. Và lại chính vì em có thai

lần thứ hai nên anh mới quyết chắc Thy theo Cộng Sản. Bởi chỉ có người theo Cộng Sản mới sống lên lút và biệt tích một cách đột ngột.

Những lời giải thích của Hoàng không khác gì chàng vừa thoa chất thuốc sát mát dịu trên vết thương lòng của Thu Vân. Nàng cảm nghe an ủi rất nhiều. Ít ra trong xã hội này có một người thấy được sự trung thành của nàng đối với chồng. Bấy lâu thấy Hoàng theo đuổi mình, Thu Vân hiểu lầm vì Hoàng cho rằng nàng thuộc loại đàn bà thích phiêu lưu tình ái trong lúc chồng vắng nhà nên mới tới lui thân thiết. Không ngờ chàng đã đoán biết Thy theo Cộng Sản, chàng cũng biết nàng là loại đàn bà trung thành đoan chính, thế mà chàng vẫn theo đuổi, vẫn yêu nàng! Tại sao?

Nàng ngược mắt lên...

Hoàng vụt nói lỏng vòng tay, bấy giờ mặt đối mặt... Thu Vân vẫn còn bận tâm với những câu hỏi trong đầu, thỉnh linh môi chàng vụt đặt lên môi nàng. Nụ hôn này Hoàng mơ ước từ hai năm qua. Nụ hôn này có thể là nụ hôn đầu của cuộc tình chàng, mà cũng có thể là nụ hôn cuối, nếu cuộc gặp gỡ đêm nay trở thành buổi giã từ.

Hoàng nhắm mắt lại để tận hưởng cái hạnh phúc ôm người yêu trong vòng tay, mà cũng để thường thức cái thú vị trọn vẹn của nụ hôn tình. Thu Vân không chống đối nụ hôn của Hoàng. Nhưng hình như nàng không dám thụ hưởng? Đạo lý Khổng Mạnh buộc nàng phải tuyệt đối trung thành với chồng, đã cấm con tim nàng bồi hồi cảm xúc trước người đàn ông này. Nàng phải biến thành gỗ đá không tim để giữ tiết hạnh của người đàn bà theo khuôn phép luân lý đặt ra.

Hoàng cảm giác được cái lạnh trong tâm hồn của Thu Vân trên môi nàng, nên không giữ nụ hôn lâu. Chàng buông nàng ra, nói giọng ngưng ngưng:

- Xin lỗi!

Tâm trạng của Thu Vân thật lạ lùng! Khi nãy nể tình Hoàng, nàng không chống đối, để mặc Hoàng ôm trong lòng, hôn lên môi, song thâm tâm có phần bất mãn. Bấy giờ thấy chàng không nhìn mình nữa, lại có vẻ lãnh đạm xa cách, nàng tủi thân nước mắt đổ dài.

Hoàng dìu nàng trở lại ngồi nơi băng. Chàng cũng ngồi bên cạnh, nhưng cách nhau một khoảng. Khoảng ấy tuy gang tấc, nhưng Thu Vân có cảm tưởng như xa vợ muôn trùng. Định mệnh đã như thế, đã xui cho nàng chọn Thy là chồng, nàng đành phải cam chịu số phận hẩm hiu của người đàn bà goá. Giữa nàng với Hoàng, hay bất cứ với người đàn ông nào khác, phải luôn luôn giữ một khoảng cách. Và nàng cũng biết rằng khoảng cách này mỗi ngày một nói ra xa, xô đẩy nàng về cõi chết cô đơn.

Nàng ngẩng mặt còn hoen lệ nhìn Hoàng nói giọng thăm thiết:

- Phải khi xưa em yêu anh thì em không gặp cảnh khốn khổ như vậy. Bấy giờ duyên mình đã lỡ, em đành phải chấp nhận số phận của em.

Hoàng nhỏ giọng khẩn cầu:

- Em còn quá trẻ, cuộc đời còn dài. Em nên nghĩ đến tương lai em và hai con. Em đừng vì hai chữ tiết hạnh mà giết chết đời mình và các con.

Thu Vân tuyệt vọng:

- Nhưng em làm sao có thể làm lại cuộc đời? Làm sao em có thể kết hôn với anh? Hôn thú giữa em với Thy còn rành rành đó, trên pháp lý em vẫn còn chồng. Thy âm thầm ra đi, em phải khai Thy đi du học. Vì chắc anh cũng biết rõ, nếu chính phủ biết được em có chồng theo cộng sản, thì em làm sao sống yên? Đó cũng là lý do gia đình em không khai báo sự thật việc Thy bỏ vợ ra đi. Hơn nữa em theo Thiên Chúa giáo, cuộc hôn nhân giữa em và Thy có giáo hội và giáo đường chứng giám và em cũng có con với Thy. Giờ đây nếu em muốn ly dị với Thy cũng không thể dễ dàng. Em sẽ viện lý do gì để đưa Thy ra tòa? Anh đừng quên là em không thể nói thật trước tòa án hiện Thy làm gì và ở đâu?

Những lời phân trần hữu lý của Thu Vân khiến Hoàng ngồi lặng với niềm tê tái. Thật vậy! Hoàn cảnh của Thu Vân không thể chính thức ly dị với chồng, tất nhiên không thể chính thức kết hôn với chàng. Như thế nếu cả hai yêu nhau thì chỉ có thể sống lên lút như cặp nhân tình.

Quả là điều đáng buồn! Nhưng nếu chàng không chấp nhận cuộc tình như vậy thì chỉ còn cách dứt khoát xa nhau, rồi chàng sẽ đi thật xa để tìm quên. Chắc là chàng sẽ buồn lắm. Nhưng tội nghiệp cho người đàn bà đáng thương này. Nếu chàng bỏ đi, còn ai lo lắng giúp đỡ nàng?

Tình yêu vốn có sức mạnh vô hình, không có biên giới nào ngăn cản được tình yêu, mà cũng không thành trì nào giam hãm được tình yêu. Đạo lý và luật pháp không thể đình chỉ con tim chàng rung động trước một Thu Vân, thì tại sao chàng đầu hàng trước luật pháp và đạo lý?

Không! Chàng không cần phải tuân theo luật pháp hay đạo lý của người đời. Chàng chỉ cần nàng yêu mình. Chàng trân trọng nói:

- Anh chỉ cần em xác nhận là em yêu anh, chúng ta có thể làm chồng vợ mà không cần sự chứng nhận của pháp lý và giáo hội. Ở các nước Âu Mỹ, trai gái sống chung như vợ chồng, họ không cần ký kết hôn thú, cũng không cần giáo đường hay cơ quan hành chính chứng giám.
- Nhưng chúng ta hiện sống trên đất nước chúng ta, đạo lý Khổng Mạnh còn ảnh hưởng nặng nề trong xã hội mình, sẽ không cho phép chúng ta yêu nhau, nếu không có pháp lý thừa nhận. Bởi vì pháp lý đã dựa vào luân lý của gia đình, xã hội và đạo giáo.

Hoàng cười nhẹ:

- Hừ! Luân lý! Đạo giáo! Hai thứ đó là trò lừa phỉnh của xã hội và gia đình bày ra để trói buộc hai kẻ yêu nhau phải lệ thuộc vào họ. Anh không là người đàn ông ngu ngốc để người đời trói buộc mình. Thu Vân, anh mong em nhận thức điều này: «Chính luân lý và đạo giáo đã hãm hại đời em, đã khiến cho dân chúng tình Mỹ Tho hành hung sỉ nhục em và sẽ để em chết dần mòn trong cuộc đời người goá phụ.

- Phải! Em biết chứ!

- Nếu em đã biết, sao em cứ khư khư giữ điều đức hạnh? Huống chi cái đức hạnh Khổng Mạnh đặt ra từ mấy ngàn năm xưa, ngày nay đâu còn giá trị nữa? Vào thời đại ấy đầu óc con người còn chưa phát triển; tất cả mọi lãnh vực khoa học, chính trị, xã hội, văn hoá... đều gò bó theo khuôn phép gia đình. Cho nên đạo lý thời ấy phải khắt khe. Ngày nay theo đà tiến hoá của nhân loại, với sự phát triển vượt bậc của khoa học, cuộc sống con người đã đổi thay. Luân lý và đạo giáo cũng phải theo trào tiến hoá mà thay đổi chứ?

Thu Vân cúi mặt nghĩ ngợi... Một lúc nhìn thẳng vào mắt Hoàng, hỏi:

- Anh muốn chúng mình sống chung như tình nhân? Cha mẹ anh có chấp nhận không?

Hoàng trả lời không chút đắn đo:

- Anh đã nói với em rồi. Anh sống cho em, cho anh, chứ không cho người khác. Cha mẹ anh có cuộc đời của họ.

- Nếu Thy trở về, anh sẽ giải quyết ra sao?

Hoàng cười đau khổ:

- Đến giây phút này em còn hy vọng chồng em trở về! Em có biết, một người đã lữ theo Cộng Sản suốt đời họ không thể ra khỏi vũng lầy đó không? Kẻ nào bỏ hàng ngũ Cộng Sản sẽ bị Đảng thủ tiêu, em biết chứ?

Thu Vân biến sắc sau câu nói của Hoàng. Hoàng hỏi tiếp:

- Giả tí Thy có thể trở về, em có thể yêu Thy như thuở ban đầu không?

Thu Vân đáp giọng yếu ớt:

- Em... em không biết!

Sự thật nàng cũng không rõ lòng mình có còn yêu Thy không? Một điều nàng biết chắc là nàng không dám yêu Hoàng, vì từ nhỏ đến lớn chịu ảnh hưởng gia đình ràng buộc bởi luân lý và đạo giáo, nàng không dám yêu người đàn ông thứ hai, ngoài chồng! Lý trí đã cấm cản nàng, không cho nàng yêu Hoàng, nhưng tình là sự rung động của con tim. Con tim và lý trí ít khi nào hợp nhất! Cho nên mặc dù không dám, nhưng tim nàng có yêu Hoàng không? Thu Vân chưa biết rõ!

Hoàng thấy trời đã khuya, chàng đứng lên định mời nàng ra về, nhưng không hiểu sao chàng bỗng ngồi trở lại. Chàng ngồi thật sát với nàng. Thu Vân nghe rõ hơi thở của chàng dồn dập theo tiếng nói:

- Thu Vân em! Cho anh biết rõ sự thật, em có yêu anh không? Nếu em yêu anh mà vì sợ luân lý và đạo giáo cấm cản thì anh sẽ đưa em đi thật xa. Nước ngoài không ai chống đối tình duyên của chúng mình. Chúng ta sẽ được tự do yêu nhau, kết hôn với nhau. Vậy em hãy nói đi! Anh chỉ cần biết rõ lòng em yêu anh, anh sẽ đập bằng mọi chương ngại trên đời để tình yêu của chúng ta được trọn vẹn.

Hoàng đã cho nàng rất nhiều lựa chọn. Bây giờ phần nàng quyết định. Nàng phải quyết định! Một lời nói của nàng thôi có thể thay đổi được vận mệnh của nàng...

Thu Vân thẫn thờ nhìn giòng sông lặng lẽ trước mắt... Trời về khuya sương rơi lớp lớp... Nàng không còn thấy gì nữa, ngoài lớp sương mù mịn giăng giăng che kín mặt nước. Tương lai của nàng thật mịn mờ không khác gì giòng sông kia...

Bỗng dưng nàng nghe cõi lòng trống lạnh và buồn tênh, đồng thời Thu Vân cũng nghĩ rằng mình chưa yêu Hoàng. Bất thần hình ảnh hai con hiện ra... một Vân Long mũm mĩm dễ thương, một Vân Trường xinh đẹp khác khỉnh... làm cho con tim nàng đập rộn lên. Và Thu Vân chợt biết thêm một điều là nàng vẫn còn yêu chồng! Oan nghiệt của ái tình là mỗi người chạy theo một ảo ảnh. Nàng không còn gì để quyết định nữa ! Con đường định mệnh đã có sẵn rồi.

Thu Vân đưa mắt nhìn Hoàng bằng cái nhìn ân hận tiếc rẻ. Hoàng như nhận được sự tuyệt tình của nàng qua ánh mắt, chàng cúi đầu che giấu nỗi thống khổ và tuyệt vọng, ngồi chờ một lúc đứng lên, nói:

- Khuya rồi, anh xin đưa em về.

Thu Vân cũng đứng lên bước đi một cách vội vã. Bước chân nặng chịch của Hoàng lê lét phía sau. Suốt khoảng đường trở về khách sạn lấy xe và lên xe về nhà cả hai không mở miệng nói thêm lời nào. Mãi đến khi xe đậu bên lề trước ngõ nhà Thu Vân, Hoàng mới lên tiếng:

- Cám ơn em đã cho tôi đêm nay.

Chàng dứt câu, hối hả bước xuống xe mở cửa cho nàng ra ngoài. Thu Vân vẫn còn trong trạng thái thẫn thờ, chưa biết nói lời gì với Hoàng. Hoàng đã lướt qua mặt nàng, tới mở cửa rào, nói giọng thật bình thản :

- Chúc em nhiều may mắn. Đêm nay ngủ ngon nhé?

Không chờ nàng nói lời từ giã, chàng quày quả ra xe, chạy vọt đi.

Đôi chân Thu Vân bước đều đều trên lối đi vào nhà như người bằng máy. Khi này nàng nghĩ: "Nàng chưa yêu Hoàng". Nhưng giờ đây chàng bỏ đi rồi, hồn nàng y như không còn nữa, y như chàng đã mang theo?